

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.

Manuscripte nu se înapoiază

Sibiu, 10 Septemvrie st. v.

Procurorul general al regatului ungar a emis o circulară, prin care le poruncește tuturor procurorilor din țeară să urmărească cu toată energia manifestațiunile tendențelor ostile față cu statul ungar și față cu națiunea maghiară, dacă ele se vor fi ivind în presa „naționalităților”.

Circulara aceasta, privită numai ea de ea, e un lucru de prisos. De sine se înțelege, că procurorii au să urmărească și judecătorii au să osândească pe aceia, care se fososesc de libertatea de presă, pentru-ca să propage tendențe ostile față cu statul ori față cu vre-unul dintre popoarele ce-l constituiesc. Nu mai e nevoie de o circulară specială, pentru-ca procurorii din țeară să o scie aceasta.

Dacă dar' circulara a fost cu toate aceste emisă, ea are pentru tot omul cuminte înțelesul, că urmărirea are să se facă de aici înainte în mod extra-ordinar, cu mai mult zel, cu mai multă energie, cu mai multă neîndurare ca de obicei.

De ce această asprime extra-ordinară?!

Fără îndoială pentru-că guvernul a primit convingerea, că este trebuință de ea.

Emisă acum, pe când Maiestatea Sa Împăratul, Regele și marele nostru Principe se află aici în Ardeal, pe la sfârșitul unei călătorii făcute printre „naționalități”, circulara procurorului general trebuie să producă în ori-și-ce om cu judecată convingerea, că acum, cu ocaziunea acestei călătorii făcute de Maiestatea Sa guvernul s'a încredințat, că există printre „naționalități” un curent, pe care trebuie să-l combată cu mai multă hotărâre ca până acum.

Fără-ca să intrăm în vederile guvernului, admitem și noi, că anume printre Români există în adevăr un curent, care nu e priincios pentru statul ungar, nici pentru națiunea maghiară în deosebi.

Pentru ori-și-ce om de stat însă înțelegerea cea serioasă este, dacă acest curent este o urmare firească a actualei stări de lucruri, a greșelilor ce s'au făcut la croirea legilor și se fac la aplicarea lor, ori numai

un rezultat artificial al unei propagande făcute de câțiva oameni parte prin graiu viiu, parte prin tipar.

Guvernul susține, că curentul a fost produs în mod artificial. Dacă așa este, ori dacă el crede așa, asprimea extraordinară e motivată și va avea marele folos de a fi lămurit odată lucrurile.

Noi am susținut totdeauna și am și creșut, că nu propagăm printre Români idei și tendențe, ci reprezentăm un curent, care există între Români și exprimăm idei și tendențe, pe care le împărtășesc chiar și aceia dintre Români, cărora nu le dă mâna să vorbească tot atât de sincer ca noi.

Se poate, că ne amăgeam noi înșine, când o credeam aceasta.

Dacă acesta e adevărul, atunci foarte puțină asprime se cere, pentru-ca să încetăm a mai exprima sentimentele și vederile, pe care le-am exprimat până acum. Căci scim noi prea bine ce va să dică noua circulară a procurorului general, și nisce smintiți ar trebui să fim, pentru-ca să stăruim pe o cale, care ne duce în temniță, când nu suntem împinși pe calea aceasta de societatea, în mijlocul căreia trăim.

E grozavă soarta omului, care muncește din zori de zi până în noaptea târzie și trebuie să tresară de câte-ori se deschide ușa și să se teamă în toată clipa, că are să fie luat între baionete și despărțat dela masa lui de lucru, despărțit de familia lui și de prietini lui, închis, poate, în cele din urmă în o temniță mușcătoasă, care în scurt timp îi scade energia vitală, îl seacă trupește și sufletește, îl face din om ne-om.

Soarta aceasta nici un om, care ar pute să se-și aleagă și alta, nici un om cu mintea întreagă nu o primesce, dacă nu este pentru el o datorie de conștiință să o primească, dacă nu trebuie să-și dică în tot ciasul: Ori stai acolo, unde ai fost pus, ori nimeni din aceia, pe care îi iubesci, n'are să te mai iubească, nimeni din ei n'are să te mai stimeze, nimeni n'o să te mai socotească om vrednic de încredere!

Și noi, care atât de multe am dat și atât de multă silință ne-am dat, ca să spunem lămurit și fără încungitură cum

sunt, ce gândesc și ce vor frații nostri români, noi în ziua, când ne-am încredințat, că ei nu mai cer să vorbim precum am vorbit, că ne dispensează de sarcina cea grea și nesuferită, că ne-ar stima, ne-ar iubi și ne-ar prețui tot atât, ba poate chiar mai mult, dacă altfel am vorbi, mai pe placul actualului guvern, noi atunci ne-am împăca cu gândul, că tăcerea, ea singură ni se cuvine.

Ear' atât de cuminte ca noi mai sunt și alții.

Dacă adevărat este, că masele mari ale „naționalităților” sunt mulțumite cu actuala stare de lucruri și numai câțiva oameni nestămpărați își dau silința de a face ca ele să pară nemulțumite atunci foarte încurând „agitațiunea” se va potoli și numai pe ici pe colo va mai rămâne câte un om eșit din fire, care va sbiera în pustiu.

Dacă însă curentul, pe care guvernul vrea să-l combată prin asprimea extraordinară a procurorilor, există ca o urmare firească a actualei stări de lucruri, excesul de zel al procurorilor nu ne va pute duce decât la nisce conflicte cu mult mai grave ca cele de până acum.

Până acum guvernul actual, actuala stare de lucruri, societatea maghiară și idea de stat maghiar au fost combătute pe față și cu oare-care rezervă. Atunci însă când această luptă pe față nu va mai fi cu puțință, va trebui neapărat ca alți oameni să pornească alta cu mult mai primejdioasă, care se va urma prin ascuns.

Nemulțumirea, care se manifestează acum aici în țeară, în adunări ținute sub controlul puterii publice și în organe de publicitate, care stau sub priveghierea procurorilor, se va manifesta atunci afară de țeară, pretutindenea unde autoritatea statului ungar nu străbate. „Agitațiunea”, care se face acum la lumina zilei, se va face atunci prin întunec. Scopurile, care astăzi sunt mărturisite și potrivite cu legile țării, vor fi atunci ascunse și răsvrătitoare.

Dar' poate, că guvernul are dreptate, când presupune, că marea mulțime a Românilor nu împărtășesc sentimentele și

vederile, pe care le exprimăm noi, și nu vrea ceea-ce noi prezentăm drept voință a Românilor.

Românii ei înșiși au să-și spună, dacă așa este ori nu.

Cum? — aceasta e treaba lor.

Noi în tot cazul numai împinși de frații nostri români vom merge înainte pe calea, în care ne aflăm, și dacă ei nu ne vor împinge, ne vom opri în loc.

O contradicere.

Curioși oameni mai sunt compatrioții nostri maghiari.

Ei scriu în foile lor:

„In istoria țării noastre (Împăratul) va ocupa un loc de frunte în șirul regilor celor „mari” și numele lui va fi bine-cuvântat în tot timpul, până când un singur Maghiar va mai fi în viață. Habsburg-ul acesta este sânge din sângele nostru. Sub domnia lui patria noastră e mai maghiară, de cum a putut să fie vre-odată. In viața politică și culturală a Ungariei, în instituturile publice și în societate, caracterul curat maghiar n'a ajuns doar' nici odată la o expresiune atât de generală, atât de intensivă și n'a fost cultivat, ca în zilele de când Francisc Iosif I poartă coroana sfântului Stefan.”

Tot în foile compatrioților maghiari mai cetim:

„Regele s'a adresat, când a vorbit cu patrioticul popor al Slovacilor, de regulă în limba maghiară; părea că se miră, dacă se întâmpla, ca până chiar oameni cu nume maghiare să-și răspundă în limba slovacă și îndemna pe fiecare să învețe limba maghiară. Ce schimbare îmbucurătoare a timpurilor, în care se oglindează favorul tranșacțiunii dela 1867 și efectul acesteia asupra țării în modul cel mai expresiv!

„Armata este încă germană, Austria are încă partea leului din folosul tratatului comercial și vamal, influența noastră asupra mersului politice externe este atâta cât nimica; — aici acasă însă, între marginile patriei, avem mână liberă....

„... Națiunea maghiară se luptă cu multă perseveranță și cu succese considerabile. Statul este spriginit de societate, care cu ochi priveghiatori și cu mână îngrijitoare caută în direcțiunea aceasta și căile acele ale influenței, la care statul nu poate ajunge. Și Regele cu tot entuziasmul inimii sale e cu noi....

Mai departe scrie una dintre foile maghiare despre venirea Maiestății Sale la Cluj:

„... Distincțiunea aceasta regească mândrește în adevăr cetățenimea inteligentă a cetății

Foița „Tribunei”.

Mica Fadeta.

De George Sand.

(Urmare.)

XXXIV.

Vedând-o atât de cu minte și înțelegând, cât de fină e dînsa, jupânul Barbeau grăbi mai mult să se încredințeze despre reputațiunea ce 'și-o făcuse la Château-Meillant, unde petrecuse anul, decât să-și pună banii la dobândă. Căci, deși zestrea frumoasă îl ispita și-l făcea să treacă cu vederea relele legături familiare, nu era tot astfel, când era vorba de reputațiunea copilei, pe care 'și-o doria de noră. Se duse deci el însuși la Château-Meillant și-și luă informațiunile în toată conștiința. 'I-se spuse că nu numai Fadeta n'a venit acolo însărcinată și n'a făcut copil, dar' s'a și purtat atât de bine încât nimeni n'a putut s'o grăiască vre-odată de rău. Servise pe o bătrână călugăriță nobilă, care o avea atât de dragă, încât o ținea mai mult ca pe o damă de companie decât ca pe o servitoare, atât îi păruse de bună în purtările ei în obiceiurile ei și în judecata ei. Îi părea foarte rău că plecase dela dînsa și spunea la toată lumea că era o bună creștină, curagioasă, econoamă

curată, îngrijitoare și cu un caracter foarte îndatoritor. Și fiindcă dama aceasta era destul de bogată, făcea multe milostenii, la care mica Fadeta o ajuta de minune, ca să îngrijească de bolnavi, să facă doctorii și să mai și învețe multe taine, pe care stăpâna-sa le învățase în mânăstire, înainte de revoluțiune.

Jupânul Barbeau fu foarte mulțumit de cele ce aușise și se întoarse la Cossa, hotărât de a lămurii lucrul din fir în pîr. Adună deci toată familia sa și însărcină pe copiii sei mai mari, pe frații sei și pe toate rudele sale, să facă fără preocupare o cercetare dreaptă despre purtările micii Fadete de când ea ajunsese în vîrstă de a pute judeca, așa ca să se vadă dacă tot răul ce se spusese de dînsa nu venise numai din copilărie și atunci au putut oamenii să ridă de copilăriile ei; ear' dacă cineva poate spune că a vădit-o făcând fapte rele ori lucruri neiertate, atunci este de trebuință să se țină hotărîrea ce o făcuseră lui Landry de a nu mai merge pe la ea.

Pe timpul acesta, mica Fadeta trăia foarte retrasă în mica sa casă, în care nu voise să schimbe nimic, decât că făcui o curățenie în care te puteai oglinzi în mobilile ei cele vechi. Ea îmbracă curat pe micul său frate Lacustă, și fără de a face să se vadă aceasta ei se puseră la o hrană mai bună, care în curînd își avu efectul

asupra copilului; el se îndreptă cât se poate de bine, și sănătatea lui fu în curînd atât de bună cum nu 'ți-ai mai fi putut dori. Fericirea schimbă în curînd și temperamentul lui, și ne mai fiind amenințat și înghioldit de bunica-sa, ne mai primind decât mîngăieri, vorbe dulci și tratament bun, el se făcui un băiat drăgălaș, cu glume hazlii și amabile și nu-i mai putui displace nimănui cu toate că era schiop și cu un nas mic și cărn.

Și pre lungă acestea, se făcuse atîta schimbare în firea și obiceiurile Fadetei, încât tot ce se vorbise rău de ea se uitase cu deservire, și mai mult ca un băiat, vedînd-o umblînd atât de ușoară și de grațioasă, ar fi dorit ca ea să fie la sfîrșitul doliului, pentru-ca să o poată curta și juca.

Nu mai era decât Sylvinet Barbeau, care nu voia să recunoască binele ce se vorbea despre Fadeta. El tot aușia vorbindu-se căte ceva despre ea în familia sa, căci tatăl seu nu se putea ține de a nu vorbi adese-ori, și când primea vre-o desmîntire a vre-unei minciuni spuse în socoteala Fadetei, el se bucura pentru Landry, dicînd, că nu poate suferi ca fiul-seu să fie acuzat de a-și fi întrebuințat rău o tinerețe nevinovată.

Se mai vorbea apoi și despre întoarcerea în curînd a lui Landry, și jupânul Barbeau par'că

doria ca jupânul Cailland să aproabe lucrul. Sylvinet vedea, în sfîrșit, prea bine, că părinții lui nu mai sînt atît de protivnici față cu amorul lui Landry, și amărîciunea ear' îl cuprinsese. Părerile ce se iveau în toate părțile erau de un timp oare-care în favorul Fadetei; n'o credeau bogată, dar' le plăcea oamenilor și de aceea dînsa îi dispăcea cu atît mai vîrtos lui Sylvinet, care vedea în ea un rival al amorului seu pentru Landry.

Din când în când jupânul Barbeau scăpa în fața lui căte o vorbă despre însurătoare, dicînd, că gemenii sei nu mai au mult pentru-ca să fie în vîrstă de a se gândi să-și caute neveste. Căsătoria lui Landry a fost pentru Sylvinet totdeauna o idee îngrozitoare, oare-cum ultimul cuvînt în ceea-ce privește despărțirea lor. El cădî ear' în friguri și mumă-sa începui din nou să consulte medicii.

Într'una din zile ea întâlni pe nașa Fancheta, care, aușind-o că se plînge de îngrijirile ei, o întrebă de ce aleargă în depărtare ei o cheltuiesc atîți bani, când are în apropierea ei o lecuitoare mai destoinică decât toate, care nu-și face meseria pentru bani, cum făcuse bunica ei, ci numai din iubire cătră Dumnezeu și cătră deapropoale ei. O numi apoi pe mica Fadeta.

Jupâneasa Barbeau îi vorbi sofului seu despre aceasta, ear' el nu se împotrivi. Ii spuse,

acestea și servește drept de un sprigin uriaș al născuților în adevăr patriotice în direcțiune națională, care se revărsă dintre zidurile acestei cetăți preste toate părțile transilvane. Conștiința de a iubi patria și a fi maghiară, fiind virtuți demne de distincțiune și înaintea tronului regal, va înflăcă cetățenimii din cetatea aceasta curagiu și putere pentru misiunea culturală și patriotică, care misiune se așteaptă dela dînsa aici între munții dela marginile extreme ale monarhiei. . .

În fine aceleași foi le strigă Românilor: Auziți ce a dîs Maiestatea Sa!

După toate aceste ar trebui să creadă omul, că compatrioții Maghiari înnoată în conștiință, că toate dorințele lor sînt împlinite, toate naționalitățile nemaghiare turtite la pămînt și împărțita cea mîndră și frumoasă a maghiarismului pentru vecii vecilor este asigurată.

Vorbă se fie!

Bunii oameni, ne pomenim, că acum sînt mai îngrijați ca ori și când altă dată.

Toate nădejile câte și le-au făcut, toate îmbunările cu câte ei pe sine s'au îmbunat de vre-o câteva săptămîni încoace, apar, ca și vorba cu vocea înaltă a unui călător singur, cu scop de a-și împărșia „uritul“.

Nu este cu puțință, ca cele ce am citat din ȋiarele maghiare, să fie expresiunea adevărată a conștiinței naționale maghiare, și procurorul general din Budapesta, în același timp, se simtă necesitatea de a îndatora pe procurori la energia, cu care-î îndatorează contra produselor presei nemaghiare.

Așa ni se pare nouă coincidența încrederei în sine, nădejdei în spriginul Monarchului și a apelului procurorului general la procurorii sei, cum l'am putut vedea în numărul nostru precedent.

Dar' n'aveni să stăm timp îndelungat la îndoeală.

Convingerea, că în cele citate din foile maghiare nu este depusă expresiunea conștiinței naționale maghiare, ni-o procură tot aceleași foi maghiare:

„Dacă Regele, — se scrie într'una din foile maghiare, — va afla dela interpretii, care vor apărea înaintea sublimiei sale persoane mai de aproape, care sînt durerile noastre și ne va veni într'ajutor, aceasta atunci are să devină monumentul cel mai durabil al călătoriei sale prin Transilvania. Numai vre-o câteva cuvinte îl costă pe dînsul aceea ce pe noi ne chină decenii sau secolii întregi. Și dacă dînsul pronunță aceste vre-o câteva cuvinte, pronunță, că aceia, cătră cari le pronunță, au să recunoască într'însele voința sa preainaltă și prin aceasta își ridică monumentul cel mai frumos. . . nu numai în inimile pline de recunoscîntă și inundate de iubire ale Maghiarilor sei, ci și în cartea istoriei ungare.“

Cu alte cuvinte Regele se constringă pe Români, Sași etc. încăpățînați din Transilvania a se lăsa de a mai „periclită“ maghiarismul și pe compatrioții maghiari; pe cei cu puterea de douăzeci de ani în mînă, se-î salveze de sub presiunea apăsătorilor Români și Sași.

Care va să dîcă: compatrioții maghiari nu sînt mulțumiți, că de douăzeci de ani încoace au puterea în mînă.

din contră, că la Chateau-Meillant Fadeta era vestită pentru sciința ei și că oamenii veniau din toate părțile să o consulte întocmai ca pe stăpîna ei.

Jupăneasa Barbeau o rugă deci pe Fadeta să vină se-l vadă pe Sylvinet, care zăcea, și se-l caute.

Fanchona căutase de multe-ori se-î vorbească, după-cum îi promisese lui Landry, dar' nici odată nu s'a putut apropia de el. Ea nu așteptă dar' se fie invitată, ci alergă se vadă pe Sylvinet. Il găsi dormind în căldurile frigurilor, și ea rugă familia să o lase numai singură cu el. Și fiindcă astfel este obiceiul lecuitorilor, de a lucra în secret, nimeni nu fu contra propunerii ei, și o lăsară singură în odaie.

Mai înainte, Fadeta își puse mîna pe mîna lui Sylvinet, care atîrna pe marginea patului; dar' ea o făcu aceasta atît de încetinel, încât el nici nu simți, cu toate că el avea somnul atît de ușor, încât o mușcă, sburînd, l-ar fi deșteptat. Mîna lui Sylvinet ardea ca focul, și se făcu și mai caldă în mîna micii Fadete. El se arăta neliniștit, fără-ca să încerce însă a-și trage mîna. Atunci Fadeta îi puse și cealaltă mînă pe frunte, tot așa de încetinel ca înainte-oară, și el se neliniști și mai tare. Dar' încetul cu încetul se liniști, și ea simți cum capul și mîna bolnavului seu se răceau din minut în minut și cum somnul

Nu, aceasta li-e prea puțin.

Ei vor, ca Monarchul să le vină într'ajutor și să le asigure acea putere.

Dar' în fine și aceasta li-e prea puțin. Ei cer dela Monarch să constringă pe nemaghiari la promovarea maghiarismului. N'ajunge însă nici atîta.

După-ce ne strigă: „Auziți ce a dîs Maiestatea Sa“, tot mai află de lipsă a pune în contribuțiune și pe procurorul general, ca acesta să pornească la campanie toată armata procurorilor.

Spre ce sfîrșit?

Pentru de a apără națiunea maghiară contra celor ce se plîng, că aceasta pe ei îi asupresce. Pare de necreșut acest lucru, dar' cu toate aceste este așa, fiindcă așa aduce cu sine principiul de îndreptărire egală, după-cum îl înțeleg dominanții actuali ai situațiunii, căror le place a-și revindica numai sieși fericirea patriei!

Revistă politică.

Sibiu, 10 Septembrie st. v.

Germania a declarat prin trimisul ei din Constantinopol guvernului otoman, că e deplin mulțumită cu satisfacțiunea ce guvernul bulgar i-a dat prin destituirea prefectului Mantoff și prin revocarea ofensei făcute, publicată în „Bulgare“ la stăruința ministrului Nacevici. Cu toate că în Bulgaria, o înștiințare oficială a declarațiunii Germaniei nu s'a făcut, conflictul ce la început a iritat spiritele, se consideră deja ca aplanat.

Zankoff-istii și aderenții lui Caraveloff au declarat că, față cu atitudinea guvernului în ceea-ce privește conducerea campaniei electorale, nu vor putea lua parte la alegerile pentru Sobranie. Cu toate aceste asigurări din partea opoziției, comisari de ai ambelor partide cutrieră țeara întreagă, în deosebii comunele din giurul Sofiei și fac agitațiune electorală, care lasă a se aștepta o crâncenă luptă electorală.

În vederea importanței ce au alegerile viitoare pentru Sobrania bulgară, se fac pregătiri din toate părțile pentru a asigura rezultatul lor. Mulți dintre cei ce nu consimtesc cu actualul guvern, s'au hotărît cu toate aceste a-l sprigini numai și numai pentru a încungiura o schimbare a cabinetului, care sub împregiurările de față ar fi urmată de nescari încurcături foarte dezaastroase cauzei bulgare. Între aderenții lui Radoslavoff și aderenții guvernului există deplină înțelegere în ceea-ce privește direcțiunea combaterii aderenților lui Zankoff și Caraveloff. Aderenții lui Radoslavoff protestează energic a fi identificați cu Zankoff-isti și Caraveloff-isti. Radoslavoff a luat odinioară o prea însemnată parte la apărarea programului independent, încât se se poată lua nescari măsuri aspre în contra lui, numai și numai pentru a-și putea asigura guvernul actual majoritatea. Dacă se vor face restricțiuni ai dreptului electoral și față cu opoziția aceasta, altcum cu vederi foarte loiale, ar fi o greșeală,

lui se făcea tot atît de liniștit ca al unui copil. Ea seșu astfel lîngă el până când vedu că vrea să se deștepte; atunci, apoi se retrase după perdeaua patului, și eși din odaie și din casă, ȋcînd jupănelei Barbeau: — Duceți-vă de vîedeți băiatul și dați-i ceva să mănînce, căci nu mai are frigurile; și nu-i vorbiți mai ales de mine nimic, dacă voiți se-l lecuiesc. Voiu veni astă seară, la oara care 'mi-ați spus că-i este mai rău, și voiu încerca de a țîia și pe aceste uricioase friguri.

XXXV.

Jupăneasa Barbeau fu foarte uimită, când vedu că Sylvinet nu mai are figurile; ea îi dete numai decăt să mănînce și el mîncă cu oarecare poftă. Și fiindcă de șese zile frigurile nu-l mai lăsaseră și el nu voise să mănînce nimic, se mirară toți de sciința micii Fadete, care fără-ca se-l deștepte, fără se-î dee ceva să bea și numai prin singurele ei mijloace, l-a putut aduce se fie mai bine.

Cătră seară frigurile îl luară din nou și foarte tare. Sylvinet adormi ușor, dar' aiurea în vis și, când se deșteptă, îi era frică de oamenii care erau pre lîngă el.

Fadeta veni și, ca și dimineața, ea rămase singură cu el timp de o oară, nefăcînd altă magie decăt de a-î țîne mînilor și capul încetșor și de a resuffa lîngă obrazul lui, care ardea ca

ce numai ar îngreuna popularizarea domnirii Coburg-iane.

Consulul german Thielmann va părăsi Bulgaria pe la sfîrșitul săptămîni acesteia.

Agentul român la Sofia a fost primit în audiență de principele Ferdinand de Coburg alaltăieri, ear' ieri a fost primit agentul sîrbesc. Ȋua în care va fi primit consulul englez O'Connor nu s'a stabilit încă. Se înțelege, că toate aceste audiențe au avut un caracter de tot privat.

„Kreuzzeitung“ constată, că foile rusesce din nou agitează în contra Germaniei. E caracteristic, — ȋice foia amintită, — că Neludoff, vice-gubernorul din Nișnii-Nowgorod, acela care a ȋinut cu privilegiul banchetului Dêroulêde un toast în înțeles anti-german, a fost numit cu privilegiul avansărilor din ȋiua de Alexandru, de consilier intim.

Despre manifestul contelui de Paris mai scriu și foile din Austro-Ungaria unele apreȋări de ale lor.

Extragem și noi din „Pester Lloyd“ următoarele:

Pe timpul când republica franceză era în stare de decadență, de când abia mai era licurire, de viață întrînsa, era lucru natural ca să fie încungiurată de ceata претендентilor; dar' astăȋi, când republica are un trecut istoric, când a arătat îndestul că este tare pentru viață, ce mai caută acele fiare răpitoare? Ori simțese ele instinctiv mirosul, care le vestese o disolvare apropiată, acolo unde noi sîntem convinși de sănătate și solidaritate. Natural, dacă a plăcut Franca ca bolnavă, umilită și în toate relațiunile sale desorganisată, cu atît mai mult va fi dorită atît de vechii cît și de noii dinasticii în starea mai bună și mai sănătoasă în care se află astăȋi.

Da, înțelegem foarte bine, că virtușii de monarchisti s'ar așeȋa cu mare plăcere în binele căștigat de republicani prin muncă oboșitoare și după multe lupte, și acest conte de Paris, care de îndată apare ca din senia pe scenă dintre culise, este de bună seamă el mai cu spirit decăt guvernarea ce 'i-s'a pus înainte drept programă de guvernare în viitor.

El scie prea bine, ce voiesce; el voiesce să fie rege al Franciei, — și asta nu 'i-se poate lua în nume de rău, căci mai sînt sub soare muritori cari ar dori asta, deși au mai puțin titlu și drept ca dînsul la tronul Franciei. Vor fi oare însă Francezii atît de mărginiți, ca să creadă în vorbele contelui?... Atunci merită să fie guvernați în modul cum le spune contele de Paris în manifestul seu.

Noi cari sîntem departe de Franca și nu sîntem interesați de aproape, dacă în Franca se răstoarnă cele ce există astăȋi și se vor face nouă schimbări putem judeca din toate părțile și nepreocupați acest faimos manifest. Deja împregiurarea, că претендентul nu a eșit la lumină cu idei generale asupra cîrmuirii statului și societății, ci cu un program prelucrat în toate detaliurile sale, este ceva măreț și demn de admirarea celor — mărginiți.

Aceste sînt vorbele, pe cari le spune oficiosul din Budapesta, care, după cum scrie, n'are destul de aspre cuvinte pentru a combate stirpitori cum este manifestul contelui de Paris,

focul. Și, ca și dimineața, ea îi luase aiureala și frigurile; și când se retrase, spunînd ear' se nu-i vorbească nimic despre dînsa lui Sylvinet, îl găsi dormind într'un somn liniștit, nemai avînd obrazul roșu și nemai părănd de loc bolnav.

Nu sciu de unde îi venise în cap Fadetei idea aceasta. Îi venise din întîmplare și din experiența ce o făcuse cu fratele ei Jeanet, pe care mai bine de ȋece-ori l'a întors dela moarte, nefăcîndu-î altceva decăt rîcorîndu-l tot asemenea, când îl apucase frigurile. Ea își închipuia, că dragostea și voința unei ființe sănătoase și atingerea unei mîni curate pot să înlătore răul, când această ființă este dotată cu spirit și cu credință în bunătatea lui Dumnezeu. De aceea în tot timpul cît își țînea mînilor, ȋicea în sine multe rugăciuni cătră bunul Dumnezeu. Și ceea-ce făcuse pentru fratele ei, și făcea acum și pentru fratele lui Landry, n'ar fi voit pentru nimic în lume să încerce la vre-o altă ființă, care 'i-ar fi fost mai puțin scumpă, și căreia nu 'i-ar fi purtat nici un interes; căci ea își făcea gîndul, că țîria acestei lecuiri zăcea în puterea iubirii, pe care o avea în inima ei cătră bolnav, iubire, fără de care Dumnezeu nu-ți dă nici o stăpînire asupra boalei.

(Va urma.)

care deși spune multe, în fond nu face decăt o politică de căpătuire.

Ear' „Deutsche Zeitung“ din Viena făcînd mai înainte o interesantă comparațiune între претендентii la tronul Franciei, ȋice apoi:

Dacă cetim cele mai nouă sciri despre contele de Paris, ne vine în minte exclamarea contelui de Chambord, care în anul 1873 a declarat, că nu voiesce să fie regele legitim al revoluțiunii.

Cel din urmă descendent din casa de Bourbon a refuzat coroana oferită lui, nevoind a încurca țeara în rîsboia civile. Din asta putem face deosebire între acela și contele de Paris, care este un bărbat mai modern, și cît este de îndrăsnătonul cu care moștenitorul casei Orleans vine să ceară tronul. Până-ce cel mai dinainte ȋicea, că prin ajutorul lui Dumnezeu voiesce a domni, celalalt cu vorbe dulci și promisiuni seducătoare se încearcă a se face regele Francezilor. El nu apelează la inimă, ci la rațiunea poporului, el îi îndeamnă să se gîndească și raționeze, care formă de guvern ar fi pentru ei mai bună, republica ori monarchia. De sine se înțelege, că în vorbele ce adresează poporului, își dă toată silința să înegrească pe republicani și întruieștează totul pentru a da o coloare mai frumoasă monarchiei. Credem însă, că poporul francez tot nu va fi atît de ușuratic încăt să se lase amăgit nici pe un singur moment.

Cronică.

Distincțiune. Maiestatea Sa Monarchul a conferit vice-colonelului din regimentul de infanterie „Mecklenburg-Strelitz“ nr. 31, Avram Cazan, titlul de „nobil“.

Principesa de coroană Stefania, după cum aduce scirea „Pester Lloyd“, va pleca la Bruxella și, ajungînd acolo Vineri dimineața, va petrece în orașul părinților sei până în 1 Octombrie.

Retragere. Aflăm cu părere de rău, că vrednicul director al „școalei de fete cu internat“ a „Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român“, dl Dr. Daniil P. Barcianu „și-a dat demisiunea, și că ieri 'și-a luat adio dela elevele lui încredințate. Nu cunoaștem încă motivele care l'au îndemnat pe dl Dr. Barcianu a se retrage, ne mîrginim deci de astă-dată a înregistra faptul, promițînd, că vom reveni asupra lucrului.

Concurs. Devenind vacante următoarele stipendii, și anume: A. 1. Un stipendiu de 60 fl. pe an din fundațiunea „Marinovic“ pentru studenți la gimnasiu. 2. Un stipendiu de 40 fl. pe an, din fundațiunea „Radu M. Riureanu“ pentru studenți la gimnasiu. 3. Un stipendiu de 20 fl. pe an, din fundațiunea „E. D. Basiota“ pentru gimnasisti, cu preferință celor din Munții Apuseni sau din fostul district al Năsăudului. Mai departe fiind vacant: B. 4. Un ajutor de 20 fl. pe an, din fundațiunea „Tofaleană“ pentru tineri descendenți de vre-o familie de ale fostei comune „Tofalău“, cari ar voi să învețe vre-o meserie oarecare. Prin aceasta se descrie concurs. Cererile au a se înainta comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiu, până la 20 Octombrie st. n. 1887. Cererile întrate mai tîrȋiu nu se vor considera. Aspiranții la vre-unul din stipendiile amintite sub A. 1—3. au să acudă la suplicile lor: a) Carte de botez în original sau în copie legalisată. b) Testimoniu scolar de pe semestrul II al anului scolaric premergător. c) Atestat de frecuentare dela direcțiunea institutului, în care cercetează școala de prezent. d) Atestat de paupertate sau de orfan, dacă concurentul e orfan. Suplicanții la ajutorul amintit sub B. 4. au să prezente următoarele documente: a) Atestat de botez original sau în copie legalisată. b) Testimoniu scolar de cel puțin 4 clase elementare. c) Contractul încheiat cu mîestrul conform §-lui 61 al legii industriale (art. leg. XVII. 1884) în original sau în copie legalisată, și o adevărîntă dela mîestru despre succesul, cu care lucră. d) Atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală. e) Adevărîntă dela părinți sau tutori, că sînt decisi a lăsa pe fiii sau pupili lor la învățatură până se vor perfecționa pe deplin. Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ȋinută în Sibiu la 19 Septembrie 1887. Iacob Bologa, v.-preș. Dr. I. Crișian, secretar II.

Himen. Dl Petru A. Mihutiu, absolut în teologie, își va sîrba la 2 Octombrie n. cununia cu dsoara Gliceria Piposiu, fiica protopresbiterului gr.-or. din Hondol Basiliu Piposiu.

Afaceri de ale Baptistilor. In comuna St. Miclăușul-mic din comitatul Budapestei, douăspreȋece familii, cari au trecut la confesiunea Baptistilor, au refuzat să plătească preotului lor de mai înainte toate competențele bisericesci. După-ce preotul însă a silit cu judecătoria pe toți acești Baptisani a-î plăti ȋeciuelile, ei au adresat o rugare la ministrul de culte, în care arată că dinșii după toate dogmele credinții lor sînt opriți de a plăti ori-ce fel de competențe bi-

sericesci și prin urmare ministrul se binevoiască a le ușura greutatea ce li o impune preotul lor de mai înainte. Ministrul a decis, că măcar ei au dreptul de a-și exercita după plac religionea lor, dar ca familii aparținătoare comunelor bisericesci de altă confesiune au să supoarte toate greutatea care li se impun.

Starea poetului Eminescu devine mereu tot mai grea. După cum cetim în „*Curierul român*” nu mai e de așteptat înșănătoșarea lui, tot ce se mai poate aștepta e numai — moartea. Ochiul lui s'au paenginit cu totul, nu mai cunoaște pe nimeni și nu vorbește nimic. Chiar cei mai intimi prieteni ai sei nu-l pot face să vorbească; zace inconștient de sine.

Sinuciderea unui medic. Din Viena se telegrafează următoarele: Medicul primar al spitalului comun din Viena, Dr. Ludovic Langer s'a înveninat ieri după amiazi. Dr. Langer deși număra abia 36 de ani, dar aparținând autorităților medicale din Viena. S'a găsit întins pe o sofă, abia mai mișcându-și membrele, căci veninul a fost foarte puternic și în câteva secunde a făcut din corpul viu un cadavru. Din epistolile sale, cu deosebire dintr'o scrisoare adresată tatălui său, se vede, că dîn'so s'a sinucis din cauza neînțelegerii sale cu directorul spitalului Dr. Böhm. Relațiuni încurcate și unele pricini de ceartă cu numitul director au silit pe Dr. Langer să-și curme viața. Medicii au încercat să-i redede respirul prin trachotomie și inhalarea de oxigen, dar starea lui devenia din ce în ce mai critică, încât toate silințele medicilor au rămas zadarnice.

Holera. Din Ți în Ți cresc casurile de epidemie și boala ia un caracter fulminant. Ascultătorii de medicină intrerup studiile și se împart prin orașele, ca să ajute medicilor. Mai grozavă e holera în Messina, aici s'au constatat ieri 382 cazuri de îmbolnăvire, dintre cari 117 au fost urmate de moarte. Din întreg orașul Messina, care număra aproape la 80.000 locuitori, astăzi abia au mai rămas 30.000 oameni, într'atâta s'a pustiit orașul prin holera.

O regină — în mânăstire. Foile din Anglia aduc știrea surprinzătoare, că regina din Suedia ar fi scris reginei Victoria din Anglia, că dînsa e hotărâtă cu orice preț să intre în oare-care mânăstire și să-și petreacă zilele din urmă ale vieții departe de sgomotul lumii.

Nihilistii. Se scrie din Petersburg, că acolo s'a prins un număr dintr'o foaie nihilistă, în care se spunea, că în urmă s'a constituit definitiv comitetul executiv al nihilistilor. Nici odată n'au fost mai bine organizați ca acum; după atâtea lupte și încercări în fine totuși au ajuns la scop și de acum pot să lucreze din toate puterile. S'au mai găsit în ziua de 18 Septembrie pe zidurile capitalei mai multe afișe subsemnate de comitetul executiv al partidului nihilist. În aceste afișe se constată succesul propagandei nihiliste în Siberia: 45 de păzitori ai nihilistilor au desertat, 32 de condamnați au fugit. Comitetele în urmă face apel la toți tovarășii de luptă să se pregătească și să steie gata la o luptă nouă și să fie mai atenți ca ori când.

Raportul

primului secretar Ioan Pop Reteganul, către on. comitet de ajutorare cu abecedare și legende a elevilor săraci dela scoalele române rurale, cu reședința în Rodna-veche, Transilvania.

On. Comitet! La începutul anului scolar 1886/7, se gândi primul secretar al acestui comitet, care atunci era învățător al scoalei române din Sâncel, lângă Blaj, cum s'ar pute face ca elevii scoalelor române rurale să nu fie lipsiți de cele mai necesare cărți de învățământ: de abecedare și legende? A meditat mult asupra lucrului, a întrebat în dreapta și în stânga, unde? ce s'a făcut în astă cauză? și a venit la convingerea, că chiar în astă privință s'a făcut atât de puțin, încât putem dice, că nu s'a făcut nimic. A mai făcut trista experiență, că la multe scoale române rurale majoritatea elevilor sunt lipsiți de mijloacele prin cari se poate ajunge la cercarea împărție a scris-cetului, sunt lipsiți de abecedare și legende, spre rușinea veacului în care trăim. S'a gândit, că oare-ce poate fi cauza de conducătorii destinelor națiunii noastre s'au cugetat atât de puțin asupra acestei teme atât de adînc tăietoare în viața culturală a poporului nostru mult cercat, dela a cărei rezolvire folositoare atîrnă în mare parte succesul binecîntat al învățămîntului și instrucțiunii populare? Căci, 'și-a dis acest raport, dacă în adevăr am dori progresarea neamului nostru, ar trebui ca fiecare din noi să se intereseze de această cauză, ar trebui ca fiecare, în cercul său de activitate, să tindă la luminarea acelor, cari mîne — poimîne vor fi urmașii noștri, vor forma continuitatea genului, ca membri ai națiunii noastre celei atât de părăsite de soarte.

Vedînd însă trista stare în care se află majoritatea elevilor scoalelor noastre rurale, creînd că ori-ce întărire la curarea rîului ar fi un păcat strigător la cer; vedînd că alți membri de ai scumpei noastre națiuni sînt atât de ocupați și îngreunați cu alte afaceri încît — cauza aceasta — deși, după mine, ar merita cea mai mare atențiune, sînt siliți deocamdată a o lăsa altora; creînd că nu voi comite un păcat strigător la cer, dacă voiu apela la marinositatea bunilor conaționali, m'am pus, la începutul anului scolar 1886/7, și am făcut un apel public în toate foile noastre de dincoace, în care m'am

rugat, ca fiecare, după voință și putință să contribuie câte ceva pentru crearea unui fond, din care să se proveadă în mod gratuit elevii săraci ai scoalelor române rurale cu abecedare și legende. Asemenea rugasem în acel apel pe d-nii învățători să-mi notifice: ce cărți folosesc? de care autor? li sînt impuse, ori le folosesc ca cele mai bune după convingerea d-lor? de câte exemplare ar avea lipsă pentru săracii elevi ai scoalei ce o conduc?

Și apelului aceluia numai decît au început a răspunde unii binesimțitori, parte felicitînd ideea, parte contribuind câte ceva, parte arătînd lipsa de cari sînt bîntuie unele scoale, de unde m'am convins, că apelul meu a fost cetit și aprepțat baremi în parte.

Ocupînd apoi postul de învățător al scoalei române de aci, ca să pot lucra mai cu succes la opera începută, m'am comunicat ideile cu d-voastră și v'am rugat ca toți în companie să formăm un comitet spre acel scop, care va purta numele:

„Comitetul de ajutorare cu abecedare și legende a elevilor săraci dela scoalele rurale române de sub coroana St. Stefan.” În acest comitet m'i-s'a oferit onorificul post de secretar primar, imputernicit fiind a aduna însumi ofrandele, din care în conțelegere cu dl președinte și cu d-nii membri ai acestui comitet, voi aduce și distribu cărțile de lipsă și voi purta evidență despre tot ce se referese la acest fond.

Acum vedînd, că de un timp încoace nu ne mai sosese nimic referitor la acest fond, vedînd, că am ajuns deja și la încheierea anului scolar 1886/7, sînt liber a-mi da seamă de tot ce s'a întîmplat în această cauză, din Septembrie 1886 pînă la finea lui Iunie 1887.

I. Bani au incurs dela următorii bîntăcitori: a) înainte de constituirea comitetului: D-nii Nicolae Rusan, mare posesor în Sâncel 1 fl.; Ilie Dopp, adjunct de inginer în Sâncel 1 fl. 10 cr.; Danilă Gabor, adjunct de inginer în Sâncel 1 fl.; Petru Lenghel, adjunct de inginer în Sâncel 1 fl.; un necunoscut 20 cr.; Ioan Frățilă, primar comun în Sâncel 1 fl.; Artemiu Blăjan, preot în Obreja Tîrnăv. 1 fl.; Ioan Filip, preot gr-cat. în Libotin 1 fl.; Dr. Ioan Pop de Bichș, med. de reg. în Sibiu 1 fl.; Redacțiunea dela „Ludimagister” în Reșița 50 cr.; Aron Lupean, amplotat militar la direcțiunea de geniu în Przemysl 1 fl.; I. Pop Reteganul 1 fl. 45 cr.; Constantin Iuga, preot în Negrișleci 30 cr.; Ioan Oltean, notar cerc. în Negrișleci 40 cr.; Nicolae Mihăescu, învățător în Negrișleci 31 cr.; Vasile Bodea, preot în Negrișleci 24 cr.; Vasile Gabor, sub-notar în Negrișleci 20 cr.; Nicolae Vlad, econom în Negrișleci 20 cr.; Biserica gr-cat. din Negrișleci 20 cr.; Ioan Marcu, preot în Viena (Augustineum) 1 fl.; Emanuil Tureșian, avocat în Timișoara 5 fl.; d-na Teresa Zsianu în Reșița 1 fl.; D-șoarele Dora Bălănescu în Reșița 1 fl.; Sofia Nicolae-vitsch 1 fl.; Ida Crenian 1 fl.; Ecaterina Nicolae-vitsch 1 fl.; d-nii: Grigorie Drăghiciu 1 fl.; Iosif Pocean 1 fl.; Simion Pătășan 50 cr.; Petru Jivi 30 cr.; Iuliu Crăciun 1 fl.; Carol Jan 50 cr.; Mihail Savescu 50 cr.; (toți din Reșița) d-na colectantă Lucreția Frenț 1 fl.; Petru Mohor, inv. în Tutova (România) 80 cr. Suma 30 fl. 70 cr. (Va urma.)

Cestiuni economice.

Producțiunea grăului în lume și partea României.

Alături cu Rusia și cu Ungaria, țeara noastră a fost mult timp unul din grănarele însemnate ale Europei; producțiunea acestor țeri exportatoare domina aproape exclusiv țergurile însemnate din țerile occidentale, cari aveau trebuință de cereale străine pentru îndestularea populațiunii lor. De odată însă cu înmulțirea și perfecționarea mijloacelor de transport, atât pe apă cât și pe uscat, Americanii, cari au întrecut pe toate popoarele prin spiritul lor practic și comercial, au simțit căte folose ar pute trage agricultura lor, cultivînd întînderi mari cu grâu pentru a alimenta populațiunea Europei occidentale, care în toți anii, fără excepțiune, este silită să importe grâne din alte părți.

Pămînturile virgine ale Americii, a căror fertilitate parea nesfîrșită și întrebunțarea mașinelor perfecționate pe o scară foarte întinsă, au pus pe Americani în pozițiune să producă mult și ieftin și să inunde piețele europene cu grâne. Importațiunea grănelor americane în Europa a avut de efect o scădere generală a prețului acestei cereale, scădere, care s'a resfrînt nu numai asupra țărilor exportatoare ca România și Rusia, dar chiar și asupra agricultorilor din țerile importatoare, ca Anglia, Franța și Germania. Mai cu seamă cultivatorii acestor din urmă țeri se plîngeau, că față cu concurența americană cultura grăului este prea oneroasă și cereau dela guvernele lor să pună taxe protectoare la intrarea grănelor străine. Australia, Canada și cam pe la 1880 încoace Indiile, au urmat aceeași cale ca și America, așa încît astăzi se găsește pe piețele europene grâne din toate părțile lumii. Concurența pentru țerile europene exportatoare devine cu atât mai grea, cu cât condițiunile de producțiune sînt mai inegale.

În această luptă de interese economice negreșit, că victoria va fi în partea acelor, cari produc mai economic, cari prin urmare, pot vinde mai ieftin. Se pare, că Americanii au abusat prea mult de fertilitatea pămîntului lor așa, că astăzi producțiunea medie la hectar nu trece de 11 hectolitri; ear' pe de altă parte muncase plătesc foarte scump, așa că concurența cu Americanii tot mai este posibilă pentru țeri cu pămînturi fertile ca Rusia și țeara noastră. Nu tot astfel stau lucrurile în India arînda pămîntu-

lui și muncitorii sînt foarte ieftini așa încît grănele indiene ajung pe piețele europene mai ieftine decît ori-care altele. Concurența lor este dar' de temut și influențează mai mult asupra scăderii prețurilor în Europa.

Și fiindcă între țerile, cari au să lupte mai mult în contra acestei concurențe se găsește și țeara noastră, spre a pune pe lectorii noștri în curent cu importanta cestiune a producțiunii grăului, reproducem după „Journal des Economistes” următorul tablou ce arată producțiunea grăului în lumea întreagă pe anul 1885, exprimată în hectolitri:

America:	Statele Unite	125,846.269
	Canada	12,334.000
	Rep. Argent. și Chili	8,810.000
Total pentru țerile amer. denumite:		146,990.269
	Austria	14,000.000
	Ungaria	40,105.044
	Belgia	6,897.851
	Danemarca	1,762.000
	Franța	109,854.721
	Germania	33,656.272
	Anglia	28,948.211
	Grecia	1,794.886
	Italia	41,669.393
	Holanda	1,749.886
	Portugalia	2,700.000
	România	7,974.482
	Rusia	73,719.351
	Serbia	1,649.892
	Spania	40,000.000
	Svedia și Norvegia	1,000.000
	Elveția	725.000
	Turcia europeană	16,000.000
Total pentru țerile europ. denumite:		424,161.998
	Australia	13,065.982
	India	105,518.213
	Egiptul	5,000.000
	Algeria	7,800.000
Total pentru țerile diverse:		131,384.195
Total general:		702,536.153
Europa (state nedenumite)		200.000
Mexicul		1,450.000
America centrală și Antilele		145.000
Persia		9,424.388
Siria		5,799.623
Asia-mică		15,224.010
Tunisia		1,000.000
Africa-de-Sud		1,899.811

Producțiunea totală a grăului în lumea întreagă în 1885 738,679.285

Așa dar' producțiunea de grâu a lumii se urcă la enorma cifră de 738.679.285, sau mai bine de trei sferturi de miliard de hectolitri. La acest total, România contribuie cam cu a 92-a parte, adică cu 7.974.482 hectolitri sumă destul de importantă în raport cu întinderea teritorului nostru, mai cu seamă dacă avem în vedere, că întînderi mai mari sînt ocupate cu cultura porumbului.

Mare parte din grăul produs la noi se exportă, fiindcă penru consumațiunea internă se întrebunțează mai mult porumbul. În vederea de comerț, nu este destul ca cineva să vîndă pentru-ca să fie în drept a dice, că a făcut afaceri bune, mai trebuie să vîndă și cu profit. Tot asemenea este și în agricultură. Și aci numai agricultorul, care produce mult cu cheltuieli puține, și care poate desface produsele sale cu profit, chiar când prețurile nu sînt urcate.

Din acest punct de vedere și pentru a pute ține piept concurenței americane și celei indigene, care devine atât de amenințătoare, nu trebuie să negliji mai nimic pentru a spori și a îmbunătăți producțiunea noastră, fără a spori preste măsură cheltuielile. Dela rezolvarea acestei importante probleme depinde tot viitorul nostru economic. Pe cât ne-a fost cu putință, n'am scăpat o singură ocasiune pentru a arăta, cari ar fi mijloacele celei mai nimerite pentru ajungerea acestui scop. Intre multe alte mijloace, am indicat răspîndirea cunoștințelor serioase de agricultură, facerea arăturilor la timp și în bune condițiuni, îngrijirea în alegerea sîmînței și întrebunțarea mașinelor perfecționate, când lucrarea lor ar fi mai economică decît cea făcută cu brațe omenești.

Deși pămîntul nostru are reputațiunea de a fi dintre cele mai fertile din Europa — și în cele mai multe cazuri cu drept cuvînt, — aceasta însă nu trebuie să ne facă a crede că fertilitatea lui este nesfîrșită. Din nenorocire, avem exemple destule, că rodirea pămîntului descresce câte odată mai repede decît ne-am așteptat. În această privință numai studiul aprofundat al compozițiunii pămîntului ne poate da o idee lămurită asupra rezervei de fertilitate înmagazinată în pămînturile noastre și ne poate indica în mod precis mijloacele de a o menține. Din acest punct de vedere, stațiunile agronomice au un câmp vast și frumos de activitate și pot aduce servicii importante practicei agricole. „Telegraphul.”

Varietăți.

(Soarta unei rochie regesci). La Veneția se formase în trecuta lună o asociațiune de doamne caritabile cu scop de a întrebunța toaletele lor purtate (rochii, rufe, pîlării, botini etc.) spre a veni în ajutorul femeilor și fetelor sărace, cari odinioară ocupau o pozițiune în societate și cărora le este rușine a se adresa la stabilimentele publice de binefacere. Președinta asociațiunii se adresă chiar și la regina Margherita și maiestrea sa îi trimise îndată o frumoasă rochie verde de mătăasă de un mare preț. Doamnele caritabile, găsind de necuviință, că o altă femeie să poarte această rochie regescă, se chibzuiră împreună și luară următoarea hotărîre: roganisară între ele un fel de licitațiuni sau meznă „sui generis”, adică astfel, că fiecare doamnă

avea să plătească suma oferită de dînsa pentru rochia regescă și să se distribuie între femeile și fetele sărace suma totală. Cât pentru rochie se va descoase, se va trimite la un boiangiu ca să vîpsească purpuriu; după această transformațiune se va încredința unui croitor ca să prefacă fosta rochie verde într'un tolar sau tunică pentru Papa Leon XIII. Nu se scie dacă sfîntul părinte va accepta și va purta acest dar al asociațiunii doamnelor caritabile.

Din public.)*

Apel!

Subscrisul elaborînd un pascalion sau: calcularea unui pleniluniului cu 1 și 15 a lunăței israelită Nisan pascal, în mensa pascal Martie an. solar. Cu pash-pash israelit; pascile ortodoxe, apusene, anul nou (Ieni Ilă) și bairamul mahomedan; — precedat de un cîlindar general, cu sărbătorile imobile și fără zilele feste mobile; ortodox, armenesc, catolic, protestant, iudaic și mahomedan; cu cele 4 faze ale satelutului Luna.

1. Cu 4 figuri cosmografice și 37 table pascalice:

A ciclului (crugului) lunar de 19 ani: israelit, apusan, ortodox, calculul civil și bisericesc. A ciclului dominical (zilelor de săptămînă, solar) de 28 ani. Periodul pascal de 532 ani; cu litera pascală, nouă și veche, epacta, noviluniul în Martie pascal, cu numere întregi și decimale exacte, litera dominicală, mîna anului, ziua începerii anului, ecinopțiul în Martie pascal, ecinopțiul întîrzie, soarele în zodiac și pascile ortodoxe. Periodul israelit de 247 ani. Mahomedan de 30 ani. Cu 35 trepte (litere pascalice), data pascilor ortodoxe, cu toate sărbătorile mobile, carnavalul de iarnă și postul Sf. Petru, cu anume ani la fiecare rubrică. Anovi și pleniluniului cu decimale exacte, pe 3 mii ani precedenți și 3 mii ani următori, cu diferența în zile, ecinopțiul în Martie, ambele cîlindare solare, soarele în zodiac și noviluniul în Martie pascal. A zilelor feste mobile apusene, antică și nouă reformată. Cu anii înainte și după Christos, cu epacta scădută din 31 Martie, mai mare și mai mică; după periodul Hiparcic de 304 ani actual, precedente și următoare. Percurgerea soarelui de către gradele ecuatorului Terei (pămîntului). Cum s'au schimbat epacta și literile dominicale, cîlindarul nou gregorian.

2. În text: Subdivisia timpului pe teră după soare și lună. Calcularea diferitelor acestor table și sărbători mobile, pentru timpul present, precedent și următor.

3. În anex: Translațiunea soarelui pe drept constelațiile zodiacale. Inclinarea (oblicitatea) axului de rotație a terei. Infinitel universuri din vago — prodigios — infinitul univers (lume). Materia din univers. Corpuri ceresci. Spiritul divin, Creator, Dumnezeu, Ființele de pe corpurile ceresci. Animale, vegetale, minerale pe teră. Minimul ființă om de pe minimul fir de pulbere, planeta noastră teră din univers. Progresul omenirii pe teră. Unele evenimente, supărături, morali. Religia primitivă a forței. Religia păgână, idolatră (politeism); revelată din inspirația inimii și rației. Religia pozitivă (monoteism), revelată din inspirația puterii supreme. Civilizație.

4. Figurile: Reproducerea zilei, nopții și anului cu constelațiile zodiacale, desemnate animale. Sat. Luna în giurul terei circumlocuită de oameni desemnați. Epicioloidul lunei și terei în giurul soarelui, cu umbre în afară. Eclipsurile (întunecimile).

Ioan Albini,
vechiu profesor din Focșani,

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Oradea-mare, 22 Septembrie n. Mini-strul-president Tisza în discursul său către alegători, descrie progresele mari ce le-a făcut statul ungar pe terenul cultural și economic, accentuează întărirea statului ungar și îmbunătățirea creditului și respinge afirmarea despre decadența statului ungar și sărăcirea poporului. Guvernul sperează, că va pute obține ecuilibrul în gospodăria statului fără a restringe progresul cultural, prin cruțare statornică și prin exploatarea conștientă a monopolului de tutun și a dării de consum. Mai multe venituri așteaptă guvernul dela darea pe spirt, făcîndu-se acum negocieri în privința aceasta cu guvernul austriac. Urcarea dărilor directe deocamdată e imposibilă. Regularea finanelor e îngreunată prin budgetul armatei. Toate puterile Europei doresc pacea și ministrul-president crede a avea nădejdi basate, că pacea nu va fi conturbată mult timp. Noi însă sîntem siliți a susține puterea armată pe nivelul de acum, în ce vreme toate puterile din giurul nostru, nu numai că țintesc la susținerea armatelor de pînă acum, ci cred încă de bine a le spori. Discursul a fost bine primit. Tisza a plecat, după banchet, la Cluj.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

— Pentru ocuparea posturilor de învățători din comunele gr.-or. mai jos însemnate din protopresbiteratul Hațegului. (Archidieceasă):

1. Bozi, cu salariu anual 200 fl.; în naturale: 5 ferdele grâu, 5 ferdele cucuruz, 5 ferdele cartofi, 2 ferdele mazere, cuartir și lemne.

2. Zlasthi, cu salariu anual 200 fl.; în naturale: 5 ferdele grâu, 5 ferdele cucuruz, 5 ferdele cartofi, 2 ferdele mazere, cuartir și lemne.

3. Cincișiu, cu filiile Cerna și Păroasa, cu salariu anual 220 fl. cuartir și lemne.

4. Teliuc, cu salariu anual 220 fl., cuartir și lemne.

5. Valea-Sângeorgiu, cu salariu anual 200 fl. în bani; în naturale: 10 ferdele grâu, cuartir și lemne.

6. Băreșthi, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne.

7. Nucșoara, cu salariu anual 240 fl., cuartir și lemne.

8. Grid, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne. — Doritorii de a concura la aceste posturi, au a-și așterne cererile de concurs înstruite conform prescrierilor din vigoare până la 20 Septembrie st. v. a. c. la protopresbiterul tractului: Ioan Rațiu în Hațeg.

— Pentru ocuparea postului al treilea de învățător la școala gr.-or. din Sadu, protopresbiteratul Sibiiului. (Archidieceasă): Emolumentele sunt: Salar în bani 300 fl.; cuartir în edificiul școlii și 3 stângini de lemne. Alesul învățător va fi obligat în Dumineci și sărbători a ține o strănă în biserică atât la utrenie cât și la vecernie. — Reflectanții au a-și înainta petițiunile până la 25 Septembrie st. v. a. c. la protopresbiterul tractului: Simeon Popescu, în Sibiiu.

— Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlile confesionale din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul gr.-or. al Sebeșului. (Archidieceasă):

1. Răhău, un învățător pentru clasa începătoare cu salariu de 150 fl., ear' pentru cel clasa a II-a salariu 180 fl., cuartir pentru ambii

și câte un stângin de lemne de foc de unul, se cere însă dela acestia ca în Dumineci și sărbători să cânte în strănă și să cultive grădina de pomeric.

2. Daia, cu salariu de 200 fl., cuartir și un stângin de lemne pentru foc.

3. Tărtaria, cu leaful de 150 fl., cuartir și lemne ca unuia din comună. — Doritorii de a ocupa aceste posturi au a-și substerne cererile înzestrate cu documentele prescise de lege până la 27 Septembrie st. v. a. c. la protopresbiterul tractului: Ioan Tipeiu, în Sebeș.

Economic.

Târgul de rimători în Steinbruch. În 19 Septembrie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 43. — cr. până 44. 1/2 cr. unguresci grei, tineri 44. 1/2 cr. până 45. — cr. de mijloc 45. — cr. până 46. — cr., ușori 46. — cr. până 46. 1/2 cr., marfă țerănească, grea 43. — cr. până 43. 1/2 cr., de mijloc 45. — cr. până 45. 1/2 cr., ușoară 45. 1/2 cr. până 46. — cr., românesici de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sărbesci grei 43. — cr. până 44. — cr., transito de mijloc 42. — cr. până 43. — cr., transito ușori 42. — cr. până 43. — cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpăniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 21 Septembrie st. n.

Brünn: 82 53 36 41 10.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 6 și 7 Septembrie v. 1887.

Vânzătorii	Cumpărătorii	felul	hectol.	greut. libbre	prețul lei în aur
I. Cațica	C. Dreifus Co.	Grâu	5860	59 3/4	8.30
Fanciotti	"	"	5600	61 1/4	9.10
Emberico	"	"	4000	60 1/4	9.10
Pauli	"	"	1000	59 3/4	8. —
Chrisovloni	Feitler	"	2000	61 1/4	10. —
Cotti	A. Verona	"	900	60 1/4	9.50
Politi	Fulga Sgardeli	"	5700	61 1/4	9.60
Grosovich	L. Dreifus frer.	Porumb	3510	57 3/4	6.40
Violato	L. Mendl Co.	"	950	63	6.95
Silberstein	Manari	"	850	59 3/4	6.55
"	"	"	1200	59 1/4	6.40
Vechsler	G. Mendl	"	2800	60 3/4	6.70
Perlea	Peirano	Orz	870	44 1/4	3.80
"	"	"	1550	44 1/2	3.87 1/2
Găetan	"	"	2000	45 1/4	3.77 1/2
Sasus	"	"	2800	45 3/4	3.85
Dobrescu	Negroponte	"	1800	49 1/4	4.52 1/2

Agriul 13.40—13.45 la %.

Cursul pieței din Sibiiu

din 22 Septembrie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.68	vând.	8.70
Lire turcești	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusești	"	1.11	"	1.11 1/2

Bursa de București.

19 Septembrie — 5 oare p. m.	Casa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	—	—
Renta română amort. 5%	—	—
(Schuldverschreib.)	—	—
Oblig. de Stat. C. F. R. 6%	—	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	91.7/8	—
Împrumutul Municipal 5%	—	—
Scrișuri func. rurale 7%	—	—
Scrișuri func. rurale 5%	—	—
Idem urbane 7%	—	—
" 6%	—	—
" 5%	—	—
Banca Naț. (500 lei v. s. într.)	—	1032. —
Soc. Dacia-Rom. (250 lei v. s.)	—	—
Soc. de Asig. Naț. (200 lei v. s.)	—	—
S. cred. mob. r. (250 lei v. s.)	—	—
Soc. r. de con. (250 lei v. s.)	—	—
Oblig. Casei Pensiuilor	—	—
Agio.	13.85	13.80

Schimb

Londra 3 luni	25.15	—
cek	25.37 1/2	—
Paris 3 luni	99.40	—
cek	99.80	—
Berlin 3 luni	123.35	—
cek	124. —	—
Viena	2.01 1/2	—
Agio.	13.80	—

Bursa de Budapesta

din 21 Septembrie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	—	—
" " " 4%	100.10	—
" " hârtie " 5%	87.15	—
Împrumutul căilor ferate ung.	150. —	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.50	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.50	—
Bonuri rurale ung.	104.25	—
" " " cu cl. de sortare	104.25	—
" " " băntăne-timșene	104.25	—
" " " cu cl. de sortare	104.25	—
" " " transilvane	104.25	—
" " " croato-slavone	—	—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100. —	—
Împrumut cu premiu ung.	122.25	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	123.50	—
Rentă de hârtie austriacă	89. —	—
" " argint austriacă	82.50	—
" " aur austriacă	112.50	—
Losurile austr. din 1860	136. —	—
Acțiunile băncii austro-ungare	884. —	—
" " de credit ung.	286.50	—
" " " austr.	282. —	—
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102. —	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	5.92	—
Napoleon-d'ori	9.96	—
Mărci 100 imp. germane	61.55	—
Londra 10 Livres sterlingi	126. —	—

Bursa de Viena

din 21 Septembrie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	—	—
" " " 4%	100.15	—
" " hârtie " 5%	87.20	—
Împrumutul căilor ferate ung.	130. —	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98. —	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	126. —	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.50	—
Bonuri rurale ung.	104.40	—
" " " cu cl. de sortare	104.40	—
" " " băntăne-timșene	104.40	—
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.20	—
" " " transilvane	104.50	—
" " " croato-slavone	104.65	—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100. —	—
Împrumut cu premiu ung.	122.20	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	123.25	—
Rentă de hârtie austriacă	81.25	—
" " argint austriacă	82.55	—
Rentă de aur austriacă	112.40	—
Losuri austr. din 1860	136.25	—
Acțiunile băncii austro-ungare	882. —	—
" " de credit ung.	285. —	—
" " " austr.	281.90	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	5.95	—
Napoleon-d'ori	9.95 1/2	—
Mărci 100 imp. germane	61.55 1/2	—
Londra 10 Livres sterlingi	126. —	—

Nr. 4426—1887.

[490] 3—3

Pertractare de ofert.

În 27 Septembrie la oarele 10 înainte de ameași se va ține în oficiul subsemnat o pertractare de ofert pentru luarea în lucrare a unei șosea nouă între Sibiiu și Poplaca.

Ofertele făcute cu timbrul prescriș și fiindu-le alăturat 5% din vadiu, în care mai sunt a se însemna în cifre și litere procentele, care oferentul voiesce a le lăsa, precum și declarațiunea, că oferentul cunoaște exact condițiunile de litațiune și alte condițiuni speciale și că se supune acestor condițiuni, sunt a se înainta cel mult până la oarele 10 din ziua amintită la oficiul subsemnat.

Planul de lucrare, preliminarul chețu-ielilor și alte condițiuni se pot vedea tot aici. Sibiiu, 14 Septembrie n. 1887.

Oficiul pretorial central.

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[467] 83

„Amicul Familiei.“ Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 1 1/2—2 1/2 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poesii, romane, suveniri de călătorie ș. a.; — mai departe tractează cestiumi literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumărațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postale.

„Preotul român.“ Revistă bisericască, școlastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare câte de 2 1/4—3 1/4 coale; și publică articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sărbători și diverse ocașii, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novellă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novellă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novellă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novellă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novellă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novellă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șiuclușiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere înveritate și aprepătată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru școalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbai de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.“ 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arăta, să arătam pruncilor!“ și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele școalelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm spriginirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru școalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoase ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumoase ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărtică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Săntei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar pedat franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot de-acolo se pot contrage împrumuturi în ori ce sume — pe lungă depunere de acții, scrisuri fonciare, obligațiuni de stat și alte scrisori de valoare.